NÚMERO 27 Desembre de 2024 · Gener de 2025 3€

SOM CANALETA

La publicació dels nens i les nenes de les Garrigues

SUMARI

Pàgina 10

Comença la temporada de les fires i festes de l'oli

Pàgina 16

El CineXic obre una escletxa pel cinema infantil

Pàgina 17

'L'Ametlla Xafardera', una revista escolar dels Omellons

Pàgines 18

Entrevista als creadors del Pessebre de Tarrés

Editorial

La força de les revistes

La secció "Vintage" d'aquest *SomCanalla* està dedicada a la revista *L'Ametlla Xafardera*, que entre el 1985 i el 1991 van publicar els alumnes de l'escola dels Omellons. Era un projecte del centre i, tot i que els principals autors eren els nens i les nenes, també va aconseguir la col·laboració d'alguns veïns amb textos i fotos. Així, aquell projecte de l'escola es va convertir en una revista que interessava a tot el poble.

Parlant amb alguns dels alumnes que hi van participar, recorden com s'ho van passar de bé i com van aprendre sobre els altres veïns dels Omellons. Avui podem fer un exercici de ficció i imaginar què diran els nens i nenes que avui escriuen al *SomCanalla* d'aquí a 30 anys. Recordaran com feien els textos? Quin camí haurà pres aquesta publicació? Hi llegiran les col·laboracions dels seus fills i filles? Qui ho sap.

Amb el suport de:

Diputació de Lleida

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Obra Social "la Caixa"

EAM Escola d'Art Municipal Leandre Cristòfol

Amb la col·laboració de les escoles:

Mare de Déu de Montserrat de l'Albagés
Els Aubis de l'Albi
La Dula d'Alcanó
Escola d'Alfés
Albirka d'Arbeca
Els Set Focs de Bellaguarda
Joan XXXIII de les Borges Blanques
Mare de Déu de Montserrat de les Borges Blanques
Vall Major de Bovera
Timorell de Castelldans
El Cérvol de Cervià de les Garrigues
Porcel de Cervera de l'Espluga Calba
Escola de la Granadella
L'Espígol de Juncosa de les Garrigues
Manuel Ortiz i Castelló de Juneda
Arc d'Adà de Llardecans
Otogesa de Maials
Abat Ruera de Puiggròs
La Roca de Sarroca
Escola del Soleràs
Escola de Sunyer
Escola de Torrebesses
La Bassa de Torregrossa
Sant Bonifaci de Vinaixa
A Cau de Bosc de Tarrés
Escoleta del Mas de Juneda

Equip SomCanalla

Consell de redacció:
Xavier Franch
Miquel Andreu
Francesc Florensa
Angelina Giné

Coordinació:
Francesc Florensa

Redacció:
Xavier Franch

Maquetació:
Pau Llop

Fotografia:
Xavi Minguella

Correcció:
Roger Berengué

Dept. comercial:
Francesc Florensa

President:
Emili Farré

Col·laboradors:
Xavi Ferré
Ramon Montanyà
Guillem Besson

Imprimeix:
INDUGRAF OFFSET SA

Dipòsit legal
L 1231-2019

Edita:
A.C. Garriguenca de Comunicacions
C/ Nou, 2, 2a · 25400
LES BORGES BLANQUES (Garrigues)

Telèfon: 973142420

somcanalla@somgarrigues.cat
www.somgarrigues.cat

SomCanalla és un mitjà independent i plural.
La seua opinió s'expressa mitjançant l'editorial.

Premi Mitjans de comunicació locals de les Terres de Lleida (2022)
Pica d'Estats

EAM Escola d'Art Municipal Leandre Cristòfol

QUI HA FET LA PORTADA?

Juan Sebastián Agudelo

Cartago (Valle del Cauca, Colòmbia, 2004).
Exestudiant de l'Escola d'Art Municipal Leandre Cristòfol de Lleida. Dibuix del curs 2023/2024.

1. Concessió de la hipoteca, subjecta a l'aprovació prèvia de CaixaBank. NRI: 7452-2024/09681

KIDS&US
my English LES GARRIGUES
Anglès a partir d'1 any
Ens hem traslladat!
Noves places i nous grups

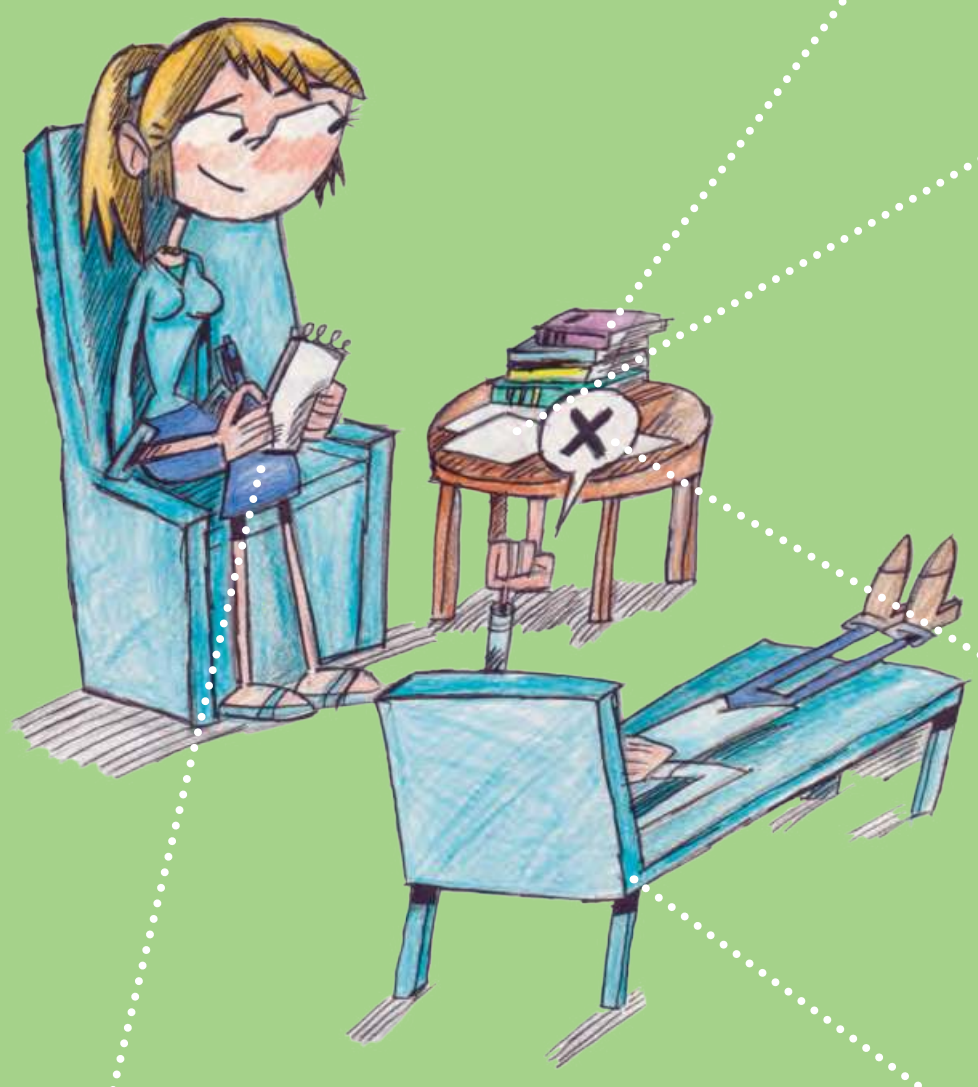

HORARI
BIBLIOTECA EMILI PUJOL
DE LA GRANADELLA
DILLUNS
DE 9:30H A 13:00H
DE 16:00H A 19:30H
DIMARTS
DE 16:00H A 19:30H
DIMECRES
DE 9:30H A 13:00H
DE 16:00H A 19:30H
DIJOUS
DE 16:00H A 19:30H
DIVENDRES
DE 9:30H A 13:00H
Ajuntament de
La Granadella
1971 2021
biblioteca
Emili Pujol
50 anys

IV MERCADET NADALENC
TORREGROSSA
15 DE DESEMBRE · JARDINS MUNICIPALS · ACTES BENÈFICS PER LA La Marató
MATÍ
A partir de les 10.00 h
Mercat de Nadal amb artesans
locals i de la zona
Xocolata desfeta a benefici
de La Marató
TARDA
Escala en Fi-fi solidari
1a part - Actuacions dels nens
i nenes de l'Escola La Bassa
2a part - Actuacions de grups, clubs,
entitats i tothom qui vulgui del poble

Psicòloga

Les psicòlogues es dediquen a la salut mental de les persones. Igual que els metges del CAP ens atenen quan ens fem mal al braç o a la cama, els psicòlegs i les psicòlogues ens poden acompanyar quan tenim malestar emocional i volem millorar la nostra qualitat de vida i benestar. Quan la malaltia que tenim és molt més greu, també ens pot atendre una psiquiatra. Últimament, el seu paper s'ha posat més en valor, perquè es creu important la salut mental.

IL·LUSTRACIÓ:
Xavi Farré, alumne de l'Escola d'Art Municipal Leandre Cristòfol

LLIBRES

A la consulta no poden faltar llibres que aquests professionals llegeixen i consulten per fer millor la seva feina i per consultar quan tenen dubtes.

DIBUIXOS

A més de la conversa sobre els motius del malestar, les psicòlogues poden utilitzar altres recursos per valorar com està la persona. Per exemple, els psicòlegs infantils de vegades utilitzen dibuixos dels nens i nenes a qui visiten per fer-se més idea de què els pot passar i saber com intervenir.

LA QUEIXA

La veu cantant a les visites la té el qui hi assisteix, que és qui exposa les seves pors, dubtes, malestars i neguits. La psicòloga ho escolta amb atenció i mira d'acompanyar la persona perquè trobi la seva pròpia resposta i se senti forta per afrontar-ho.

LLIBRETA I BOLÍGRAF

A diferència de les rascades als genolls, quan algú té malestar emocional no és visible. Per això els psicòlegs i les psicòlogues treballen escoltant atentament el que expressa la persona a qui visiten. Després els dona idees i eines treballar allò que els passa.

BUTACA O DIVAN

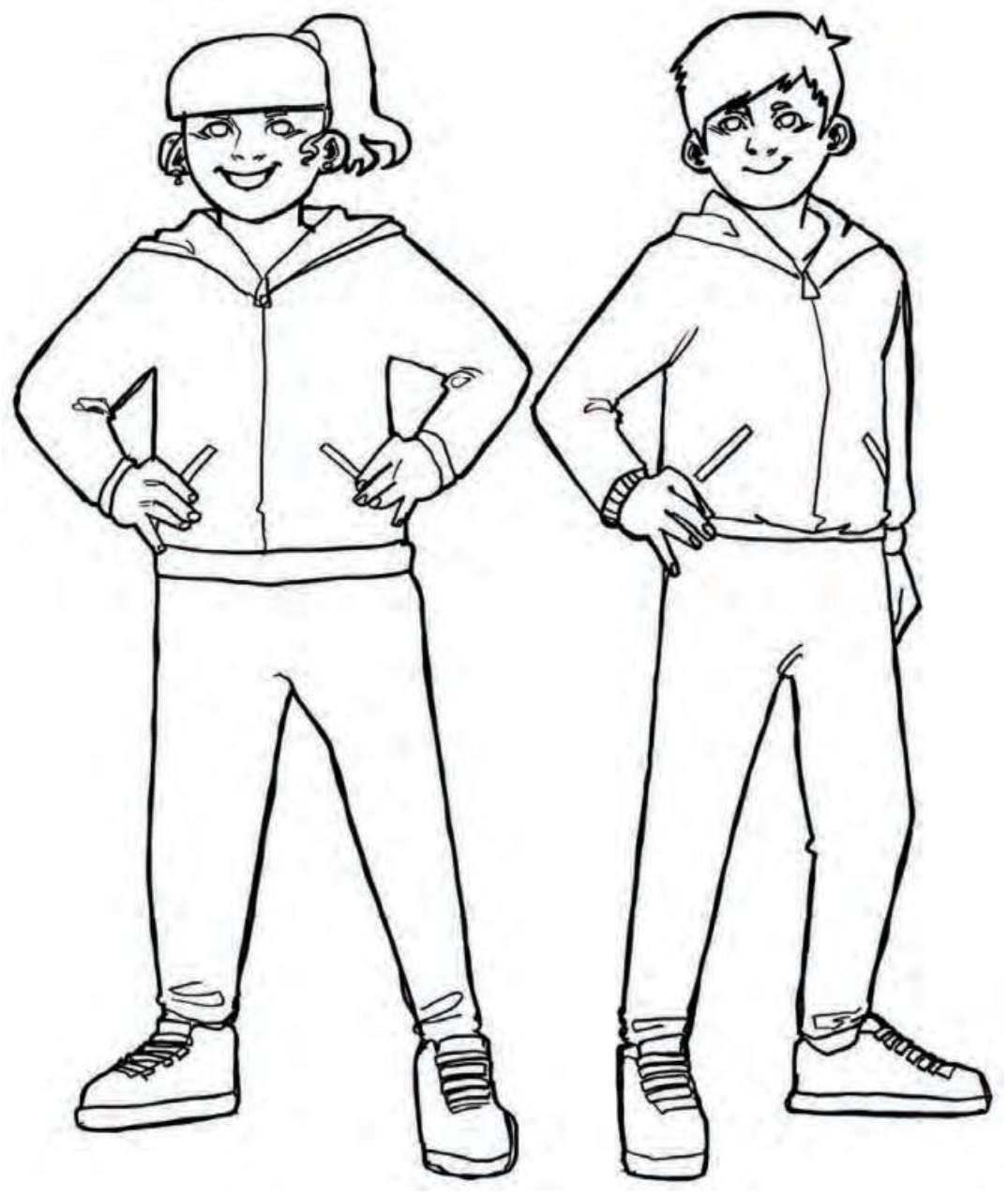
És important la comoditat de la persona que assisteix a la visita perquè se senti en un espai segur i amable i es pugui aprofitar millor la sessió. El divan, una butaca llarga on s'estira el qui va a teràpia, va ser introduïda fa temps i alguns la vinculen a aquestes consultes, però no sempre s'utilitza.

PASSATEMPS PER ALS MÉS PETITS

Has anat mai a collir olives?

Dibuixa't a tu i a la família collint-ne amb sarpeta, amb 'aplausos' o amb el vibrador i el tractor.

Pinta el xandall del Col·legi Mare de Déu de Montserrat de les Borges Blanques

Som, som, som-hi Somereta!

Al primer *SomCanalla* del curs us presentàvem la Somereta, la protagonista de la portada, i la nostra nova mascota.

En el món animal, la somera és la femella del burro. I com també sabeu, el ruc té molt mala premsa. Tothom es pensa que és un ximplet.

La nostra Somereta és molt espavilada. Li agrada rodar per les Garrigues, saltant d'escola en escola i de pàgina en pàgina del *SomCanalla*.

Ara, s'ha amagat. Ens ajudeu a trobar-la?

PISTES:
1. LI AGRADA MOLT LA VERDURA.
2. AL SEU VOLTANT FA BONA OLOR.

JOCS TRADICIONALS

La rutlla

Avui parlarem de fer rodar la rutlla. Aquest joc és un dels clàssics que ha traspassat fronteres. Al meu poble, hi hem jugat diferents generacions. S'hi jugava pels carrers del poble preferentment a la tardor i el nombre de jugadors per jugar-hi eren a partir d'un i no hi havia màxim. En aquell temps, era un joc en què només acostumaven a jugar nois i era bastant habitual. En realitat, però, tothom s'hi pot divertir. La rutlla, com a joc, el comencem a veure a primers del segle XX.

Sabeu què és una rutlla?

De rutlles n'hi havia de fusta i més endavant de ferro. Les de fusta les fabricaven els pares i padrins agafant trossos de fusta dolça i fent-los la forma. També s'acostumaven a utilitzar les dues circumferències que formaven els cascos (envasos) d'arengades (ara ja quasi desapareguts), que eren dos cercles de fusta que feien de tapa i de cul del pot. Les de ferro moltes eren cèrcols de les botes de vi (com més petits eren els cèrcols més bé anaven). També es veia algun tapajunt de llanta de camió que, per cert, anaven molt bé perquè era un ferro molt rígid. Finalment, també hi havia les que feia el ferrer del poble, que no cal dir que anaven perfectes.

Com s'hi juga?

Primer, hem d'aconseguir una rutlla i un pal de 40 a 60 cm de llargada amb un ganxet a la punta. El pal serveix per fer-la rodar més ràpid i per conduir-la. El ganxet servia per frenar-la.

Amb la rutlla es jugava a diferents jocs i els més comuns eren fer curses de rutlles, marcar un circuit a terra i conduir-la per dintre sense que et caigués, portant-la caminant o, fins i tot, corrent.

La mecànica del joc

No tenia cap secret, al ser un joc d'habilitat es tractava de conduir-la bé i que no et caigués a terra.

Si t'agraden els números, completa el sudoku

4	3					7		
		2						
6	7			3		1	4	5
5	4		8	1		9	6	
	2	1		9		8		4
7		8	6	4			3	1
2	6			8		5		
		3	9	2	7			

Aquest nom és molt estrany!

A partir d'aquest *SomCanalla*, us explicarem el nom d'algunes de les escoles de la comarca, perquè n'hi ha que tenen un nom una mica peculiar.

Comencem per l'escola de... Maials, que com sabeu es diu Otogesa. Li van posar en referència a una ciutat antiga, de l'època dels romans.

Juli Cèsar hi va passar durant les batalles que va lluitar a la zona de Lleida contra l'exèrcit de Marc Antoni, dins la Segona Guerra Civil romana. Els historiadors no tenen clar on era la població d'Otogesa, només saben que estava entre Lleida i l'Ebre. Per alguns historiadors, la seva ubicació seria a Maials.

OPINIÓ

Blai Nadal Vinyes
Escola La Roca de Sarroca, 2n

Castanyada vs. Halloween

Cada curs quan arriba la tardor, el calendari ens porta a dues celebracions que ens agraden moltíssim. Totes dues tenen un origen arrelat en la història i amb molts elements comuns.

La Castanyada és una festa tradicional que se celebra durant la nit de Tots Sants, la nit del 31 d'octubre. Té un to religiós per recordar els difunts. A l'escola la celebrem preparant panellets, ballant danses i amb l'arribada de la castanyera. A la plaça del poble ens mengem castanyes, panellets i algun moniato. Ufff..., que bons, aquests aliments!

El Halloween té els seus orígens en una festivitat celta que marcava la fi de l'estiu i l'inici de l'època fosca de l'any. Es creia que durant aquella nit els esperits dels morts tornaven a la Terra, i per això es feien rituals per protegir-se dels mals esperits.

Les festes que celebrem avui en dia són una barreja de tradicions que conviuen perfectament i no cal triar una o l'altra, ens encanten les dos. Visca la Castaween!

Elba Luis, Eduardo Sirigatti i Wissal Aouidat
Escola del Soleràs, 5è i 6è

La castahalloween. Com la celebrem

Som catalans i celebrem la castanyada, però d'uns anys ençà al nostre poble s'ha anat instaurant més la festa anglosaxona coneguda com a Halloween. Tot i que la nostra tradició de la castanyada ens agrada, i a casa nostra la celebrem amb la família o amics, també ens hem sumat a la festa de Halloween que se celebra al poble, ja que així passem una estona amb els nostres amics, molt divertida, ja que anem a buscar caramels, llaminadures, xocolatines, etc. per les cases del poble tots disfressats de personatges terrorífics, o bé fantasiosos. Un cop finalitzada, aquesta activitat tan divertida, tornem a casa i celebrem la castanyada amb els amics dels nostres pares i els seus fills i filles, i moltes vegades coincidim que som els mateixos amics.

En definitiva, creiem que la castahalloween és una festa terroríficament tradicional i divertida i ens agradaria seguir celebrant-ho com fins ara, des de la nostra escolta us invitem que proveu de celebrar-les conjuntament.

Paula Sas Garròs
Escola de la Granadella, 5è

Viure en un poble petit

Soc la Paula, tinc 10 anys i visc a la Granadella, un petit poble de les Garrigues. Actualment, al nostre municipi som uns set-cents cinquanta habitants. Viure en un municipi petit té els seus avantatges i els seus inconvenients.

Un dels seus avantatges és que pots sortir amb els teus amics i amigues i, si et passa alguna cosa, tothom et coneix i et pot ajudar o avisar els teus pares. A més a més, tant si som petits com grans, juguem junts i no ens importa l'edat.

Per l'altra banda, també hi trobo alguns inconvenients, com per exemple que tenim pocs serveis i, com a infants, tenim poques ofertes d'activitats extraescolars i ens toca anar a Lleida, que és la ciutat més propera que tenim, o a altres pobles del voltant.

Des del meu punt de vista, estic orgullosa de viure en un poble com aquest, sobretot a l'estiu, perquè s'omple d'estiuejants i venen els amics i amigues de fora i ens ho passem millor perquè som més i fem molta colla.

OPINIÓ

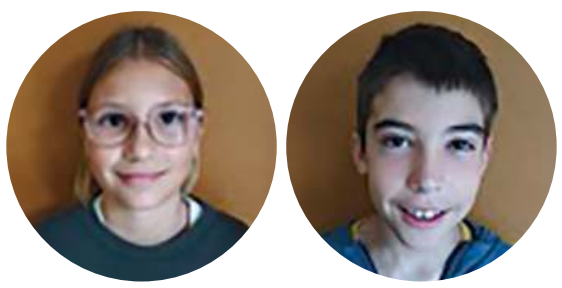
Miquel Martí i Guim Ramon
Escola d'Alfés, 6è i 5è

Els escacs

Nosaltres pensem que els escacs són un joc d'estratègia molt divertit i que a nosaltres ens agrada molt.

Després de fer una petita investigació, hem descobert que els escacs són un joc de classe obligatòria a Rússia i que el campió actual del joc és un noi noruec molt jove que es diu Magnus Carlsen. També hem descobert que el joc quan es va inventar es deia Xaturanga i que el va inventar un noi molt savi, del qual so se sap el nom.

ESCACS DE FUTBOL
El curs 2022-2023 els escacs ens van inspirar i vam crear un joc que es diu Escacs de Futbol.

Carla Valls i Marc Roche
Escola Timorell de Castelldans, 6è

La importància de la lectura

A nosaltres ens agrada molt llegir perquè és molt divertit i entretingut. Amb la lectura passem una bona estona, i quan llegim vivim veritables aventures. Ens passa molt ràpid el temps que ens deixen diàriament per llegir. A vegades llegir ens ajuda a tranquil·litzar-nos i a desconnectar una estona de la vida quotidiana.

A més, llegir ens ajuda amb l'ortografia, la gramàtica, la comprensió lectora, l'expressió escrita i el lèxic. Utilitzem la lectura per descobrir noves paraules. Fem una activitat de classificació de paraules i les pengem per la classe. També és important llegir per treballar la creativitat i la imaginació i la mestra ens diu que la lectura ens fa lliures i crítics.

Ens anem fent petits experts tot llegint i aprenem bones lliçons com la de Charles Dickens: El que puguis fer avui, no ho deixis per demà. Quan acabem un llibre dialoguem amb la mestra de la història, de l'autor/a, de coses que ens han sorprès, l'objectiu és parlar correctament.

Yasmine Katrissi i Isra Zaidi
Escola Joan XXIII de les Borges, 6è

La bibliocursa

Poder participar en la bibliocursa va molt bé perquè llegeixes molts llibres i així aprens moltes coses interessants. Llegir ens agrada moltíssim i a més podem guanyar un premi. Si poguéssim canviar alguna cosa ens agradaria millorar les fitxes on es recullen les evidències perquè sabem que hi ha companys/es que fan alguna "trampeta" i no es llegeixen tot el llibre, còmic o revista. Aquest curs hi tornarem a participar i ja hem començat amb els primers llibres proposats.

Aquest any en podrem llegir molts més, ja que hem iniciat la bibliocursa al mes d'octubre (l'any passat només vam poder participar-hi en el tercer trimestre). Animem a totes i tots els nostres companys/es a participar-hi perquè llegir no és avorrit si trobes la història que t'enganxa, i, com més llegeixes, més t'agrada.

Comencen les festes i fires per presentar l'oli nou

Moltes cooperatives i ajuntaments col·laboren per tirar endavant aquestes activitats.

La Fira de Maials va celebrar la 27a edició. FOTO: X.M.

La Granadella, Maials, l'Albagés, Arbeca i Juncosa han celebrat des de finals d'octubre la seva fira o festa de l'oli, un esdeveniment que serveix per difondre l'oli de la nova campanya. També va tenir lloc la Mostra de l'Oli Verd de la cooperativa Sant Isidre de les Borges.

En alguns d'aquests, les activitats de presentació, de tast i de degustació de receptes amb oli anaven lligades amb altres propostes per a totes les edats, com caminades, espectacles i activitats familiars o també concerts.

Les cooperatives de Castelldans, Cervià de les Garrigues i dels Torms van celebrar la seva festa de l'oli l'1 de desembre. Més endavant, el 8, hi haurà les del Soleràs i l'Espluga Calba, on es mescla amb el tèxtil de Som Punt.

El 2025 serà el torn de la Fira de l'Oli de les Borges, al gener, la mostra de Bellaguarda, al febrer, i les de l'Albi i Vinaixa al març.

Preocupació entre els pagesos

Després de dos anys molt i molt secs, aquest 2024 ja és un dels més plujosos de la dècada. Les precipitacions de tardor han suposat un impuls important, però també han preocupat els pagesos. L'aigua ha fet que les olives s'inflessin i a l'hora de moldre-les treuen menys oli. També ha provocat que una part caiguessin a terra abans que les poguessin collir.

Tres joves dominen les curses de pumptrack en cadet, infantil i aleví

Els germans Roger i Marc Farré Peiró, de Torregrossa, i Albert Sala Llobera, de la Fuliola i membre de l'Escola de Ciclisme Juneda Garrigues, han aconseguit grans resultats aquesta temporada a les competicions de pumptrack. Els tres van guanyar totes les proves de la Copa Catalana, en cadet, infantil i aleví, i el campionat de Catalunya.

Albert Sala també va endur-se la Copa a Espanya. Roger Farré va ser campió d'Espanya cadet i Albert Sala ho va ser en aleví. Marc Farré va ser segon classificat. El de la Fuliola encara va guanyar la Copa a Aragó.

La Granadella dona la benvinguda als nadons amb un contacontes

Mitja dotzena de famílies de la Granadella van participar el dissabte 23 de novembre en un acte de benvinguda dels seus nadons, nascuts aquest any. Van rebre un lot d'obsequi i van poder escoltar contes per nounats a càrrec d'Un Conte al Sac.

Nou aparcabicis a Juneda i equipaments per al pati a Torregrossa

L'Associació de Famílies (AFA) de l'escola Manuel Ortiz i Castelló de Juneda va instal·lar un aparcabicis perquè la canalla pugui deixar-hi la seva. L'objectiu de l'AFA és que el camí de l'escola sigui cada cop més sostenible i s'utilitzi menys el cotxe. Per altra banda, l'escola la Bassa de Torregrossa va rebre un donatiu de l'Associació de Caçadors Sant Roc. Els van entregar una caseta de fusta que serveix per a la lectura i també un trenet de fusta.

Alba Caño, de Puiggròs, debuta amb el Barça a la Champions League

El Barça va jugar el dimarts 12 de novembre contra l'equip austríac Sankt Pölten a la Champions League. L'equip blaugrana va guanyar per un clar 7 a 0. Quan el partit ja anava 6 a 0, l'entrenador Pere Romeu va decidir posar al camp la futbolista de Puiggròs Alba Caño. Va suposar el seu debut a la competició. Caño va estar sobre el camp 12 minuts i va fer 12 passades encertades. Tot i que juga al Barça B, enguany té dinàmica del primer equip.

Els pobles es mobilitzen pels aiguats de València

Hi va haver iniciatives dels ajuntaments i dels veïns. Bombers i altres persones van anar-hi de voluntaris.

Els aiguats i les torrentades del dimarts 29 d'octubre van provocar una gran quantitat de desperfectes als pobles del sud de València. També hi va haver moltes persones, més de 200, que van morir per culpa d'aquestes riuades.

Entregant el material. FOTO: Aj. Juneda

Pocs dies després dels fets, molts municipis de les Garrigues van recollir aliments i material per enviar-lo a aquestes localitats. En alguns casos va començar per part dels ajuntaments, i en d'altres per veïns que volien ajudar. L'Ajuntament de les Borges també hi va enviar màquines per col·laborar a netejar els carrers de fang i brossa.

A més, hi va haver bombers i altres persones que van anar com a voluntàries al País Valencià. Es van trobar uns pobles desbordats i on faltava coordinació per arreglar els desperfectes.

Obriran un cementiri de mascotes al Cogul

El va promoure una parella del poble i ara els ha agafat el relleu un veí de Fondarella. Pot estar a punt enguany.

La iniciativa per obrir un cementiri de mascotes al Cogul avança setmana rere setmana i aquest servei podria estar a punt abans d'acabar l'any.

El projecte el va començar una parella del poble, Encarna Arbonès i Ramon Tribó, fa tres anys. Després d'un temps amb les obres aturades, l'ha continuat els últims mesos un veí de Fondarella, Antoni Joan Torra. Està ubicat a la carretera entre el Cogul i Granyena, a prop del primer poble, en una finca que han condicionat.

Quan es posi en marxa, aquest servei serà el primer a Ponent que permetrà enterrar-hi animals de companyia quan es morin.

L'Associació Lo Coscoll promou una nova cursa d'orientació, ara a Alfés

L'Associació Cultural Lo Coscoll, que agrupa veïns d'Alcanó, Alfés i Sunyer, va celebrar el diumenge 24 de novembre una cursa d'orientació a Alfés. És la segona activitat d'aquest tipus que organitzen els últims mesos. El 13 d'abril, havien promogut la primera cursa d'orientació, aquell cop a Sunyer.

L'Associació Lo Coscoll es va crear el 2014 i el passat octubre van anunciar que encaraven l'últim any d'activitats. El 2025 plegaran.

Inauguren un circuit de BTT a la partida dels Borrells d'Arbeca

El Club Ciclista Arbeca i l'Ajuntament van inaugurar el dissabte 23 de novembre un circuit de BTT, amb uns cent ciclistes. Ara, l'entitat l'obrirà els caps de setmana i acollirà una competició dels Consells Esportius, com a mínim.

La idea del circuit va sorgir de nens i joves, fa uns anys. El president del Club Ciclista, Josep M. Solé diu que "està pensat per a ells" i que s'hi podrà entrenar tot el que després es pot trobar en una ruta de BTT.

Initché: afavorir la inclusió a partir del futbol

Creen una associació amb un peu a les Borges i un altre al Senegal, per integrar la canalla vulnerable.

El diumenge 24 de novembre es va presentar a les Borges Blanques l'Associació Initché. És una entitat que té l'objectiu d'afavorir la inclusió dels infants a través del futbol.

Per una part, vol aconseguir la cohesió social a les Borges i que no hi hagi nens que no puguin entrenar ni jugar per manca de recursos. Ja han ajudat a sis menors, d'entre 7 i 16 anys. Per altra part, també volen que el futbol sigui accessible per a tots a Sédhiou, una ciutat del Senegal. Per això van fundar-hi una escola de futbol base. Ja compta amb 50 nens i de 20 nenes.

La presentació es va fer a les Borges.

Pel fet de promoure activitats a les Borges i a Sédhiou, l'associació Initché explica que també vol ser un pont entre aquests dos municipis i la seva gent.

La presentació es va fer a la Plaça de l'U d'Octubre amb partidets de futbol, vermut i música.

Unes 400 persones es manifesten a les Borges

Estan en contra d'un projecte que vol cremar residus urbans per tractar purins, els fems dels porcs.

Els purins són fems de porcs. Són un bon adob, però són un problema quan n'hi ha massa. A Tracjusa, la cooperativa GAP tractava purins amb gas natural, però va haver de parar. Ara, s'han posat d'acord amb Griñó i el seu projecte és cremar una part de la brossa que no es pot aprofitar per tractar els purins.

Això va fer que unes 400 persones es manifestessin a les Borges el 16 de novembre. Era la tercera protesta en cinc anys. Apunten que hi ha altres formes de gestionar purins i que cremar residus serà perjudicial per a la salut. GAP i Tracjusa diuen que no trauran partícules contaminants i volen posar en marxa la planta el 2025.

Premsa Comarcal

rigor i confiança

ACPC
Associació Catalana
de la Premsa Comarcal

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament
de la Presidència

PARC DE NADAL

Les Borges Blanques

2024 - 2025

27, 28, 29 i 30
DE DESEMBRE

2, 3, i 4
DE GENER

LLOC:
Hort del Rabasser

HORARI:
De 16:30h a 20:30h

PREUS :
Entrada General: 3€
Entrada Participant*: 2,5€

ABONAMENTS :
General: 18€
Participant*: 15€

venda d'abonaments anticipada a www.apassomi.org

24 DE DESEMBRE A LES 5 DE LA TARDA
A LA PLAÇA INDEPENDENCIA
ACTIVITAT GRATUÏTA

TOTA LA INFORMACIÓ A WWW.APASSOMI.ORG/ACTUALITAT
*INSCRITS A LES ACTIVITATS DE CURS 2024/25 DE L'ESPLAI APASSOMI

ORGANITZA:
Grup d'Esplai Apassomi
Les Borges Blanques • Les Garrigues • Catalunya
Ajuntament de les Borges Blanques

ESPLAI_APASSOMI
APASSOMI

cdiap

Servei gestionat per: TALMA
Persones al costat de Persones

Talma: servei i suport a les persones
Contacte: 973 15 03 30 – *cdiap.garrigues@talma.cat*

Les bases del desenvolupament infantil i d'una societat respectuosa amb la diversitat

L'equip de professionals del CDIAP Les Garrigues vam participar en la Jornada "Compartint Coneixement" organitzada per la Unió Catalana de Centres d'Atenció Precoç (UCCAP), on més de 300 professionals vam reflexionar sobre el desenvolupament en la primera infància. A continuació, compartim algunes idees clau:

1) Quan el cervell està en construcció: la importància de les primeres etapes

El Dr. Salvador Martínez Pérez, catedràtic de la Universitat Miguel Hernández, va parlar de la complexitat funcional del cervell humà. Fins als 2 anys de vida, el cervell experimenta una creació massiva de connexions neuronals. És una fase en què el cervell és extremadament flexible i capaç de desenvolupar-se a gran velocitat, però per això cal que l'entorn sigui estimulant i adequat. Aquesta xarxa de connexions serà la base de moltes funcions futures, com la resposta a l'estrès, la presa de decisions i la resolució de problemes, així com els sistemes relacionats amb les emocions i l'empatia. És precisament en els primers anys de vida quan la **intervenció educativa i terapèutica** juga un paper fonamental.

Però, i si anem encara més enrere en el temps? I si parlem de la formació del cervell durant l'embaràs? En les primeres setmanes de gestació ja es comencen a formar les zones cerebrals més bàsiques del futur infant. I aquí ve la part més important: qualsevol consum de tòxics, com alcohol, tabac o altres substàncies, per poc que sigui, pot influir directament en el desenvolupament del fetus. És imprescindible que els pares i mares siguin conscients d'aquesta realitat i puguin canviar els seus hàbits. La prevenció comença molt abans del naixement!

2) Una mirada respectuosa i coherent de la sexualitat i desenvolupament infantil

Elisenda Pascual, especialista en educació sexual i desenvolupament infantil, va parlar sobre el plaer en les primeres etapes de la vida. Pels infants, aquest plaer comença amb la sensació de seguretat, de saber que son acceptats i valorats per qui son. Quan un infant desitja alguna cosa, és fonamental reconèixer-li aquest desig i validar-lo, entenent que els desitjos i emocions són legítims i tenen sentit i importància per a ell/a. Quina és la tasca dels adults? Ajudar-los a entendre què és possible i què no ho és, en funció del que impliquen les seves accions per a ells mateixos i per a les altres persones. Educar els infants en el respecte pels límits no és només una qüestió d'evitar comportaments inadequats, sinó també de validar els seus desitjos i ajudar-los a entendre la importància del consentiment en relacions futures.

És aquí on el concepte de la sexualitat entra en joc. Com més aviat aprenem a reconèixer i respectar els desitjos dels infants —i també les seves limitacions— més eines tindran per a acceptar els seus propis desitjos i entendre la importància del consentiment en les relacions sexuals adultes perquè siguin sanes i respectuoses.

3) Canviar la mirada social cap a la (neuro)diversitat

Sara Codina (@mujeryautista) va compartir la seva experiència personal com a persona autista. Durant molts anys, va sentir-se com una persona defectuosa, amb una autoestima molt baixa. Tot va canviar quan, sent adulta, va descobrir el seu diagnòstic d'autisme que li va permetre entendre's a si mateixa i a reconèixer que la seva manera de ser no era un defecte, sinó una forma diferent de percebre i interactuar amb el món. El relat de la Sara va reflexionar sobre com aquesta sensació d'inadaptació pot afectar profundament la seguretat emocional i l'autoestima. Per això hi ha la necessitat d'educar l'entorn en la diversitat. Enlloc de forçar una persona autista a ser com les altres, hem d'aprendre a acceptar-les tal com són, permetent ser elles mateixes, amb les seves peculiaritats, interessos i formes de relacionar-se amb el món. La Gemma Vilanova, mare d'en @josep_valent, un jove amb autisme, va reforçar les idees de la Sara Codina i va explicar l'adaptació constant a les necessitats del seu fill i també a les expectatives socials que sovint no entenen ni respecten les peculiaritats del seu comportament.

Les reflexions de la Sara i la Gemma ens recorden la importància de canviar la percepció social sobre l'autisme i de treballar per una societat més inclusiva i respectuosa amb la (neuro)diversitat.

LECTURES RECOMANADES:

- *Neurodivina y punto*, Sara Codina
- *Perquè salto?*, Naoki Higashida
- *L'Ona la fa bona*, Alba Carreres
- *La coeducación sequestrada*, Silvia Carrasco, Ana Hidalgo, Araceli Muñoz i Marina Pibernat.
- *Model d'atenció precoç a Catalunya*

REPORTATGE

Xavier Franch
somcanalla@somgarrigues.cat

L'escletxa del cinema infantil

El programa CineXic d'Òmnium Cultural

La iniciativa de cine d'animació infantil CineXic d'Òmnium Cultural va començar el 2021. Des del gener del 2022 s'hi va incorporar Arbeca. Aquest és l'únic poble que, de moment, s'hi ha apuntat, i els últims tres anys, els alumnes de l'escola Albirka d'Arbeca han vist els films. De cara al 2025 volen continuar. Les Borges també es vol sumar al projecte CineXic. La programació regular avança tímidament.

Imatge de 'Fritzi, un conte revolucionari', la pel·lícula del mes d'octubre. FOTO: Fritzi

El gener del 2022, la sala L'Abadia d'Arbeca va projectar la pel·lícula *Ernest & Celestine, contes d'hivern*. Aquest era el primer film que es feia al poble de CineXic, un cicle de pel·lícules d'animació infantil promogut per l'entitat Òmnium Cultural. Els últims tres anys, la iniciativa s'ha consolidat i s'han pogut veure una vintena de llargmetratges. De cara al 2025, Arbeca vol renovar el contracte amb Òmnium Cultural per continuar acollint projeccions per a la canalla. A banda, amb l'aparició d'Òmnium Cultural les Garrigues, es vol fer créixer la iniciativa i que s'hi sumin més pobles.

Crear un circuit estable

La iniciativa de CineXic va néixer el 2021. Per tirar-la endavant es van posar d'acord Òmnium Cultural i les empreses Pack Màgic i Rita&Luca, que s'encarreguen de distribuir pel·lícules de cinema. El projecte volia afavorir el cinema infantil en català i per això es va confeccionar una programació mensual de cinema durant l'any, que complementava les estrenes que arribaven al cinema cada cert temps. Des d'Òmnium, també es marcaven el desig de dotar d'una programació estable en català aquells llocs que avui en dia no en tenen.

Arbeca, una passa endavant

Les primeres pel·lícules a Arbeca no van atreure gaire públic, com expliquen des de l'Ajuntament. Per aconseguir que el cinema arribés al màxim de canalla possible, l'Ajuntament es va posar d'acord amb Òmnium Cultural i l'Escola Albirka per fer les projeccions dins l'horari escolar. Això va permetre que, depenent de l'edat a què va dirigit el film, hi poden haver entre 60 i 80 alumnes a la sala.

El regidor de Cultura, Francesc Roset, creu que, tot i que és una excepció, així "s'aconsegueix l'objectiu que és incentivar el cinema en català". A més, els infants tenen material educatiu sobre la pel·lícula que poden treballar abans.

Més pobles interessats

La iniciativa de CineXic està oberta que més pobles s'hi puguin apuntar. Els últims mesos hi ha mostrat interès les Borges Blanques, que s'hi incorporarà durant el 2025. La idea inicial és que les projeccions es puguin fer al Pavelló de l'Oli, amb pantalla gran. La tècnica de Cultura, Noemí Riudor, creu que és important viure "l'experiència cinematogràfica en sala i pantalla gran".

Perquè el cine arribi al màxim de canalla, a Arbeca les pel·lícules es fan dins l'horari escolar

ESCOLA VINTAGE

Xavier Franch
somcanalla@somgarrigues.cat

El butlletí escolar dels Omellons

La publicació 'L'Ametlla Xafardera' va néixer l'any 1985 i es va elaborar fins al 1991. En total, se'n van fer 22 edicions, en què col·laboraven els infants i també alguns veïns del poble.

Algunes pàgines de 'L'Ametlla Xafardera' dels Omellons.

L'escola dels Omellons va tancar les portes quan es va acabar el curs 2012/2013 i ja no va començar al setembre següent. Hi havia massa pocs alumnes. Com la dels Omellons, aquell estiu també va plegar l'escola dels Torms. Aquests dos centres de Primària es van sumar a altres que havien desaparegut una mica abans, com les d'Almatret i Aspa. Ambdues havien tancat al final del curs 2011/2012. A Fulleda, Tarrés, la Floresta, Granyena i el Vilosell ho havien fet un temps abans.

Aquest estiu, però, vam poder reviure una part del moviment que hi havia i de la feina que es feia a l'escola dels Omellons entre els cursos 1985 i 1991. Això va ser possible gràcies a la feina de l'Arxiu Comarcal de les Garrigues. L'Arxiu va tornar a treure a la llum els exemplars de *L'Ametlla Xafardera*, una revista que feien els alumnes de l'escola amb algunes col·laboracions veïnals.

La revista informava d'activitats del centre i de fets ocorreguts al poble, i ho feia recollint textos escrits a mà, a màquina, dibuixos, poemes i altres peces. També incloïa ressenyes de festivitats importants o entrevistes de la canalla a persones del poble a qui consideraven interessants. Alguns dels primers veïns amb qui es van asseure i van conversar van ser el president de la cooperativa, el forner local o la perruquera. Sorgida de l'escola, més que una revista escolar ho era de poble. Tot i que es va pensar com a trimestral, les dificultats per tirar-la endavant van fer que se'n publiquessin entre dos i cinc cada any, depenent de les possibilitats.

Jordi Gaya, que ara és alcalde del poble, recorda que era un projecte present en el dia a dia del centre. Els més petits començaven ajudant a fotocopiar, a grapar o a vendre i repartir la revista entre els lectors, i més endavant també hi escrivien. Núria Català també recorda el "treball en cadena" on participaven dels menuts als grans i l'aportació de les famílies amb fotos i altres materials. A més, considera que "aprenies a moure't". Míriam Ribes, una altra de les alumnes dels Omellons, recorda l'impuls de la mestra Pilar Pijuan i la il·lusió amb què confeccionaven la revista. Pensa que aquell projecte "estava molt bé per conèixer la gent gran del poble" i que els nens i nenes del poble "ens sentíem importants". Finalment, també conclou que "pels que vam estudiar allí, és una cosa que tots recordem".

Revista digitalitzada

L'Arxiu Comarcal de les Garrigues va digitalitzar aquest estiu els exemplars que es guardaven a l'Ajuntament dels Omellons de la revista *L'Ametlla Xafardera*. Són 22 números i una mica més de 750 pàgines que ara es poden trobar penjades a Internet, cosa que facilita que es puguin consultar i llegir. Per trobar-les s'ha d'anar a la web de premsa digitalitzada del Sistema d'Arxius de Catalunya (SAC). Un cop dins es pot triar la comarca de les Garrigues i veure aquesta publicació.

ENTREVISTA

Xavier Franch Sas
somcanalla@somgarrigues.cat

Francesc Ribau i Sunsi París · Impulsors del Pessebre Monumental de Tarrés

"Tenim tres o quatre caganers, fins i tot un que fa caca de veritat!"

X> Quan vau començar a fer pessebres?
F> Quan vam tindre la filla. El fèiem a casa i passava la seva classe a veure'l.
S> Els nostres companys en feien un de gran a l'escala de casa seva i també hi anava l'escola del poble.

X> Us vau posar d'acord amb uns amics d'Alpicat per fer-lo gran. Com ho vau saber que també en feien? L'havíeu anat a veure? Hi havia una mica de competició?
S> Vivíem tots a Alpicat i teníem els fills més o menys de la mateixa edat. Havíem anat a veure'l alguna vegada. I a vegades sí que ens preguntàvem per les novetats i imitàvem el que havíem fet uns i altres. Fins que es van comprar una casa nova i ens van proposar d'unir els dos pessebres.

X> Què té d'especial el pessebre ara?
F> És monumental. Però el més bo és que té figures en moviment fetes per nosaltres.

X> Com vau saber que es podia fer així?
S> Quan teníem la canalla petita havíem anat molt a la Fira de Santa Llúcia de Barcelona i a les fires de pessebres de la Sagrada Família, o a Mataró. Després, també anàvem a la ruta dels pessebres d'Osca.

F> A Peralta de la Sal n'hi havia un que potser és el que ens va inspirar més, en què era tot en moviment. Era un mecànic i tot estava fet amb peces reciclades. Sota la taula del pessebre hi havia els motors, les politges... Era una passada!

X> Com ho fèieu vosaltres?
F> Els primers eren de microones. El company treballava en una fàbrica a Alcarràs i tenia més possibilitats de trobar-ne.
S> Nosaltres imitàvem les figures grans i posàvem motorets a les nostres, que eren més petites, perquè fessin accions i oficis.

X> Què s'hi pot trobar de reconeixible?
S> Hi ha unes muntanyes que són les de Montserrat, i un trosset de monestir fet per nosaltres. Quan ho fèiem a Alpicat hi havia un poblet que li dèiem Tarrés.
F> Enguany hem fet una cabana de volta.
S> I a l'hort hi fem uns marges de pedra seca amb pedretes de Vinaixa. A més, hi volem representar molts oficis d'abans: hi ha el que sega; els qui xafa el raïm, un que esquila ovelles... A més del pastisser, collidors d'olives, un molí d'oli...

X> Una peça important és la del caganer. En teniu un o més d'un?
S> N'hi ha tres o quatre, fins i tot un fa caca de veritat! També tenim pixaner!

X> Quin consell donaríeu a qui vulgui fer el seu pessebre més complet?
S> Començar per l'aigua. És bonica.
F> Sí, tot i que també és una de les coses més difícils de fer. Si perds l'aigua i tens electricitat pots tenir problemes!

X> En tots els anys de pessebre, heu viscut moments curiosos amb visitants?
S> Un senyor d'Alpicat cada any ens portava un parell de peces.
F> I algun nen també se n'havia emportat.

X> Què voleu incorporar els propers anys?
F> Vull construir un forn de calç.

Alpicat, 1965, i Tarrés 1968. Pagès i manetes, administrativa i "matxaca", van crear juntament amb Josep Maria Bagué i Maite Masanés el Pessebre Monumental d'Alpicat. El 2020, amb la pandèmia de la Covid-19, l'havien deixat de fer, però aquest 2024 tornen a muntar un betlem de grans dimensions a Tarrés. Té més de 500 figures, de les quals unes setanta que es mouen. A més, també compten amb efectes especials com l'arribada de la nit i l'inici del dia, la pluja o la neu. El pessebre obrirà els caps de setmana de desembre i fins a mig gener. Animen les escoles interessades a veure'l que es posin en contacte amb l'Ajuntament.

TERRASSA, i DIUMENGE.

LLEGIR,
AL CENTRE
DELS TEUS
PLANS.

PLA NACIONAL DEL
LLIBRE I LA LECTURA.

Terrassa, llibre i diumenge.

Llegir per viure, per aprendre, per desconnectar, llegir per plaer...
La lectura és per a tothom i ens acompanya al llarg de tota la vida.
Envoltem-nos de llibres i viurem millor. Sigui quin sigui el teu pla,
la lectura sempre és una bona idea.

cultura.gencat.cat

Generalitat
de Catalunya

El Govern
de tothom

Escola Mare de Déu de Montserrat de l'Albagés

La nostra escola ajuda a València

Hem organitzat una campanya solidària per ajudar les persones afectades per la DANA.

Des de l'escola diem ben fort: 'Estem amb vosaltres, València!'

Els i les alumnes de l'escola Mare de Déu de Montserrat de l'Albagés vam venir molt preocupats a l'escola per tot el que havíem vist i sentit a les notícies sobre els efectes de la dana a València. Vam compartir els nostres neguits a l'aula i vam estar pensant què podríem fer nosaltres per ajudar.

Vam decidir fer uns cartells per convidar la gent del poble a fer donacions tot portant aliments, roba, productes d'higiene personal, productes de neteja... per ajudar els valencians i valencianes que ho necessitessin. Aquests cartells els vam portar a l'ajuntament, a la farmàcia i al bar Casal del poble. També vam fer un vídeo demanant aquestes donacions. Els propers dies molts voluntaris es van presentar a l'escola amb aquestes donacions. Tots els membres de l'escola els vam rebre molt entusiasmats, agraint la seva col·laboració. Fins i tot els padrins del poble ens van felicitar per la iniciativa.

Estem molt emocionats i emocionades d'haver pogut ajudar a la catàstrofe de València organitzant tota aquesta campanya i de veure que el nostre poble ens ha ajudat tant.

Amb alguns dels materials elaborats per la recollida de material

Campanya d'èxit

Des de l'escola de l'Albagés entenem la necessitat que hi ha València i estem molt contents i contentes d'aportar el nostre granet de sorra. La campanya ha estat tot un èxit!

Hem enviat molt material, sobretot de neteja, però també d'higiene personal, d'alimentació i per les mascotes, que han portat voluntaris i voluntàries cap allà.

Escola ELS AUBIS
ZER Riu Set

Escola Els Aubis de l'Albi

La ZER Riu Set, al Palau de la Música

Una sortida musical per descobrir l'obra de Beethoven i els secrets del Palau de la Música.

Per fi havia arribat el dia. Aquesta era una sortida que estàvem esperant des que ens la van anunciar. Quan va començar el curs, a la classe de música, vam començar a investigar sobre Ludwig van Beethoven. Sabeu que és un dels compositors més famosos de la història de la música? Gràcies a ell, la música va fer una evolució molt important i també la figura del compositor, ja que va passar de treballar per algú que li manava a treballar per ell mateix.

Algunes de les peces que vam escoltar van ser la Cinquena i a Novena Simfonia, i el Clar de lluna. Els músics que les interpretaven, sabien tocar molts instruments diferents. Semblava que fossin especialistes de cada família d'instruments.

També la sortida ens va servir per descobrir el que havíem estat treballant a visual i plàstica. El modernisme. El Palau de la Música va ser dissenyat per Lluís Domènech i Montaner i es va construir a principis del segle XX.

El que més ens va impressionar, va ser la lluerna del sostre de la sala de concerts. És espectacular! També, la façana i la decoració de l'interior. Semblava que fóssim en una pel·lícula! Va ser una experiència que recordarem sempre!

'L'arquitectura és una música de pedres i la música, una arquitectura de sons', va dir Ludwig Van Beethoven

Cicle Mitjà i Superior davant del Palau de la Música.

El treball a classe

L'estrena de la Novena Simfonia de Beethoven es va fer quan ell ja s'havia quedat sord. El compositor va dirigir-la igualment, aprofitant la seva genialitat i la seva facilitat per a llegir la música i imaginar-se-la com sonava dins el seu cap.
L'estrena va anar rodada, els músics i el cor la van interpretar segons la seva direcció.
No obstant, es diu que quan va acabar la representació, van ser els músics de l'orquestra els que van haver d'avisar-lo perquè es girés de cara al públic i veiés la gran ovació que estaven fent. Havia estat un èxit!
Aquesta, va ser l'última de les simfonies que va compondre aquest gran geni de la història de la música.

Escola La Dula d'Alcanó

El passatge del terror a l'escola La Dula

És tradició a la nostra escola celebrar Halloween amb un passatge del Terror.

Tots preparats per a una tarda diferent.

El dimarts 29 d'octubre estàvem molt nerviosos i nervioses perquè havia arribat el gran dia, aquell que tant esperàvem i havíem preparat amb molta il·lusió.

Feia setmanes que preparàvem el passatge del terror, els nens i les nenes de la classe dels grans quedàvem al migdia, quan no teníem classe, per avançar amb la decoració del nostre hotel terrorífic. Per fi ho teníem tot enllestit!

Aquell dia en arribar a l'escola, vam fer un assaig general. Una de les mestres era la nostra reportera i no es va perdre cap detall, tot va quedar enregistrat.

Després d'esmorzar vam anar a preparar, disfresses, maquillatge i últims retocs.

Tres, dos, un i acció! Els primers que van passar van ser els alumnes de la classe dels petits, després van passar les dues aprenents que tenim a l'escola, que just aquell dia els tocava venir. Posteriorment, van passar les tutores de l'escola i el mestre de música. Quina por que van passar! Tot i això, els més petits van ser molt valents perquè alguns van voler repetir. A la tarda vam donar per finalitzat el passatge quan van passar les monitores del menjador i el mestre d'educació física.

Ens ho vam passar molt bé, va ser un dia que sempre recordarem. Durant el dia hi va haver moments molt terrorífics.

Tot i les ganes que tenim de repetir aquesta experiència... caldrà espera 365 dies per tornar-la a gaudir amb els nostres amics i amigues. Ben segur que l'any que ve ens superem i el farem encara millor. De tanta por que farà ningú passarà. Som uns artistes terrorífics!

La classe dels grans som els autors del guió

Per primera vegada a l'escola hem creat un guió que hem anat assajant fins al gran dia. On els protagonistes són: bruixes, dimonis, zombis, recepcionistes i restauradors. Tots ells formen part de l'equip de terror de l'Hotel Five Nights at Freddy's. Seguint el guió ens hem sentit tots uns professionals.

Benvinguts/des a l'Hotel Five Nights at Freddy's. Preparats per un bon ensurt?

Escola d'Alfés

Les dames i els reis d'Alfés

Els alumnes de Primària d'Alfés aprenem i ens divertim amb els escacs.

Durant el primer trimestre a l'Escola d'Alfés dintre dels racons matemàtics hem impulsat l'aprenentatge dels escacs com una eina més dintre del món educatiu que ens facilita i millora el pensament creatiu, el control del primer impuls, l'empatia i respecte cap al nostre oponent, per millorar en tot moment les capacitats cognitives dels nostres alumnes.

El mestre ens adapta els reptes dels escacs segons el nostre nivell educatiu i durant el procés d'aprenentatge es repeteixen situacions en què adquirim el fet de poder ser més competents i millorar en valors com ara respectar al contrari quan perd o s'equivoca en el moviment, no fer trampes i enretirar una peça ja moguda, vigilar amb el vocabulari i evitar dir "matar" i dir "capturar". És important saber aprendre a guanyar i també aprendre a perdre, la cortesia davant del nostre oponent i saludar-lo al començar i sobretot a l'acabar, saber esperar el torn i respectar el torn, cosa que ens ajuda a millorar la dinàmica a l'aula.

Dir per acabar que estem gaudint d'aquest joc a l'aula i disfrutem de la millora progressiva que tot l'alumnat està aconseguint, tant en el seu vessant més lúdic com en la manera d'entendre millor les diferències personals entre companys i companyes.

Un dels alumnes: 'M'agrada aprendre a jugar a escacs i poder ensenyar-li a la meva família'

Atents a les classes d'escacs.

El paper dels mestres

Visitar als avis i àvies de la residència del poble té un sentit molt especial per nosaltres, els nens i nenes de cicle inicial. Ens preparem una lectura, memoritzem un vers, aprofitem per treballar la presentació d'un mateix i pensem possibles converses que poden sorgir amb els avis que ens esperin el dia convingut. A ells els fa molta il·lusió i són agraïts! A nosaltres ens ajuden a ser amables, oferir una rialla i donar una mica de temps als altres. Ens ho passem pipa. És una bona experiència!

PSOL
FRUITES
MALAVE

Fer diana a cavall

Torrebesses va acollir a finals d'octubre la 7a edició de la seva particular festa dels Tres Tombs. A més de l'habitual trobada de cavallistes, d'una ruta i de completar el ritu de fer tres tombs, els participants van haver de demostrar les seves habilitats a la carrera de cintes. Amb cavall o amb carro, havien d'encertar un pal en algunes de les anelles penjades en altura.

FOTO: Xavi Minguella

Escola Albirka d'Arbeca

L'escola Albirka participa en l'Influenx3r de TV3

L'alumnat de 4t, 5è i 6è hem participat de jurat en el programa Influenx3r de TV3.

El passat dijous dia 14 de novembre a dos quarts de tres de la tarda un autocar ens va recollir a Arbeca per portar-nos al plató de gravació del programa Influenx3r (2a temporada) a Sant Feliu de Llobregat.
En arribar vam berenar i vam entrar al plató, on hi havia unes grades pels participants, una pantalla gegant, càmeres, pufs de colors per seure el públic i molts altres professionals. Ens van rebre molt amablement i primer de tot ens van explicar el funcionament del programa.

Ens van indicar com i quan havíem d'aplaudir, com havíem de votar, ja que les votacions es feien a través d'unes tauletes, i fins i tot van entrevistar dues nenes de la nostra escola.

La gravació va durar dues hores i, tot i que no es va fer gens pesada, vam quedar cansats de tant aplaudir. En acabar ens vam poder fer fotos amb els participants i els vam fer signar autògrafs. Va ser una experiència fantàstica, ja que des de dins la televisió es veu molt diferent.

Logo del programa Influenx3r.

Els programes s'emetran en dies consecutius a partir del dia 20 de desembre. Nosaltres vam gravar el programa número 4

La dinàmica del programa

L'Influenx3r és un programa de TV3 en què els participants (futurs "influencers" d'edats entre els 16 i els 23 anys) presenten un vídeo en català sobre una temàtica determinada i cada setmana el jurat (format per cares conegudes com la presentadora Paula Alós) i el públic, n'elimina un.

La temàtica que va tocar aquell dia va ser la intel·ligència artificial i va haver-hi vídeos molt curiosos i interessants.

Escola Els Set Focs de Bellaguarda

A escena! Actors i actrius per un dia

Els alumnes de l'escola van viure un taller de teatre ple de diversió i aprenentatge amb dues professionals de les arts escèniques.

La pluja no va evitar els exercicis teatrals del taller.

El dijous 17 d'octubre, els alumnes de l'escola de Bellaguarda vam gaudir d'un taller de teatre dirigit per la Clara i la Roser, dues professionals de les arts escèniques. A través d'aquesta activitat, vam aprendre els fonaments del teatre i les habilitats necessàries per convertir-nos en bons intèrprets.

Tot i que inicialment volíem realitzar el taller al pati, el mal temps ens va obligar a traslladar-nos a la Sala. Tot i això, l'activitat va continuar amb molta energia. De camí, vam escenificar personatges com formigues petites, gegants que caminaven de puntetes i detectius privats, creant un ambient ple de diversió i creativitat. Un cop a la Sala, vam fer jocs dinàmics per activar el cos i la veu, elements clau per a la feina d'un actor o d'una actriu.

Per cloure el taller, vam organitzar una breu representació per a les famílies, en què vam interpretar uns indis que invocaven la pluja. Va ser un èxit total, i els espectadors van gaudir molt de l'espectacle.

Agraïm a l'AMPA de l'escola fer possible aquesta experiència tan enriquidora.

Gràcies per aquesta jornada tan enriquidora de teatre, diversió i creativitat!

Teatre a l'escola

El teatre a l'escola és una activitat que fomenta la creativitat, la confiança i l'expressió personal. Ajuda els alumnes a millorar les seves habilitats de comunicació, a treballar en equip i a desenvolupar la seva imaginació. A més, els permet explorar emocions, aprendre valors i millorar la concentració i la disciplina.

Escola Joan XXIII de les Borges Blanques

Fomentem el gust per la lectura amb la bibliocaravana

Un nou espai al pati per gaudir i llegir.

En acabar el curs 2022-23, l'AFA de la nostra escola Joan XXIII va regalar al centre una vella caravana rehabilitada i convertida en una biblioteca que hem ubicat en un racó del nostre pati. Les mares i els pares es van implicar en l'adaptació i la reforma per convertir-la en un espai càlid i acollidor. Durant el curs 2023-24 es va engegar el funcionament de la nostra especial bibliocaravana. Cada dia, durant les estones d'esbarjo l'alumnat, de manera voluntària, poden fer ús d'aquest espai. Des de la comissió de biblioteca es vetlla per fer una bona selecció dels llibres i contes. Els infants poden llegir dins de la caravana i/o a l'exterior on s'ha habilitat una zona amb taules de pícnic.

A la nostra escola es promou la lectura en molts altres espais de l'edifici com per exemple, en els passadissos que tenen baldes extrallargues per poder exposar de manera frontal molts llibres. A més, treballem el projecte de la Nancy Atwell, en què els alumnes aprenen a fer una tria lliure i amb consciència tot respectant els seus interessos i el gust per la lectura.

Una altra activitat que portem a terme cada curs és la bibliocursa on es fomenta l'hàbit lector. L'alumnat de cicle mitjà i superior, de manera voluntària, durant el curs poden llegir diferents formats i tipologies textuals que hauran d'evidenciar en uns petits treballs per comprovar que la lectura ha estat eficaç. En acabar el curs es fa un recompte i s'escull tres guanyadors de cada cicle als que es premia amb llibres i material escolar.

També, participem en alguns concursos literaris com el certamen de lectura en veu alta i el certamen literari de les Garrigues.

Qualsevol lloc és bo per llegir

No només podem llegir a la biblioteca o a l'aula, podem llegir al parc del Terrall, a la plaça Europa, a diferents establiments com la perruqueria, el dentista, a les cafeteries... Les famílies han reciclat una caravana per crear un lloc on llegir sigui divertit i atractiu. Gràcies a la biblioteca del nostre poble, també, podem gaudir de les animacions lectores i les motxilles i/o caixes de llibres variats.

Si et vols divertir, a la nostra bibliocaravana vine a llegir!

Amb els primers llibres de la bibliocaravana.

Col·legi Mare de Déu de Montserrat de les Borges

Puntedu, més que una estona de lectura qualsevol

A cicle inicial gaudim dels llibres sols o acompanyats, amb les famílies i els avis.

Com tantes activitats que tots fem a les nostres escoles, any rere any, sembla que sempre és igual, però els que ho vivim sabem que sempre és quelcom diferent.

A Puntedu ens agrada tenir estones de lectura individual o compartida. Ens encanten els llibres de diferent temàtica, ja siguin vers l'espai, la vida a la terra, el cos humà, contes, còmics, llibres il·lustrats, desplegables... Qualsevol va bé per comentar, fer una rialla i anar més enllà imaginant.

Una de les coses que més ens agraden és que algú ens expliqui un conte i, tot i que la mestra ens llegeix i explica sovint, el curs passat vam decidir convidar a les famílies que volguessin venir a l'aula l'estona de puntedu. Els proposem unes dates i cada família s'organitza i s'inscriu pel dia que li va millor. Normalment, és un cop al mes i en funció del nombre de pares i mares que hi ha ens dividim per grups i busquem un espai acollidor i gaudim de les històries que ens expliquen.

Una altra activitat que ens agrada molt i molt és anar a la residència d'avis a llegir-los-hi alguna lectura que prèviament hem preparat. I com ja és el segon curs que ho fem, som uns veterans i es nota!

La classe, separada en grups, practicant l'anglès.

El paper dels mestres

Visitar als avis i àvies de la residència del poble té un sentit molt especial per nosaltres, els nens i nenes de cicle inicial. Ens preparem una lectura, memoritzem un vers, aprofitem per treballar la presentació d'un mateix i pensem possibles converses que poden sorgir amb els avis que ens esperin el dia convingut. A ells els fa molta il·lusió i són agraïts! A nosaltres ens ajuden a ser amables, oferir una rialla i donar una mica de temps als altres. Ens ho passem pipa. És una bona experiència!

Escola Vallmajor de Bovera

Visitem el museu del ferrocarril a Móra la Nova

Excursió de la ZER Elaia al Museu del Ferrocarril de Móra la Nova des dels més petits als més grans celebrant també la castanyada.

El passat dijous dia 31 d'octubre els alumnes de la ZER Elaia vam anar d'excursió al museu del ferrocarril a Móra la Nova. A primera hora del matí, vam marxar tots junts amb autocar.

A l'arribada vam visualitzar un documental sobre els ferrocarrils. Després d'això, vam visitar les diferents parts del museu. Vam poder veure parts dels trens, diferents models que tenien i reparaven, com han evolucionat al llarg dels anys i el seu funcionament. També, vam poder pujar en algun tren així com saber com s'utilitzava el vapor en les locomotores. També vam pujar a un dels ferrocarrils per fer un petit trajecte com si estiguéssim viatjant. Vam conèixer al conductor del tren, vam poder fer-li preguntes i a l'acabar vam anar a dinar en un cotxe restaurant dins d'un ferrocarril.

Com a anècdota, al migdia va ploure molt i va entrar una mica d'aigua al museu. Això, va passar mentre celebràvem la castanyada i cantàvem les cançons, van aparèixer les castanyeres i just després van venir els bombers, els mossos d'esquadra i els agents rurals per confirmar-nos que era segur poder tornar cap a casa.

Finalment, tot va anar bé, vam acabar el dia amb molts aprenentatges, feliços i repartint els panellets per celebrar la castanyada.

El 29 d'octubre ens va visitar el nostre forner preferit, el Joan, que ens va ensenyar fer els panellets i ens van quedar bonissims!

Activitats que hem realitzat a la Castanyada.

El treball a classe

El passat dia 29 d'octubre els nens i nenes de l'escola Vallmajor de Bovera, van celebrar la tradicional festa de la Castanyada a la plaça del poble, una activitat que es realitza cada any amb molta il·lusió. A partir de les tres de la tarda tots i totes ens vàrem convertir en petits castanyers i castanyeres torrant castanyes amb molta il·lusió.

Una vegada cuites les castanyes els nens i nenes de l'escola van vendre les paperines de castanyes als veïns que es van apropar per gaudir d'aquesta activitat tan especial. Gràcies a la col·laboració de pares, mares, padrins i padrines i la gent del poble vam poder vendre totes les castanyes que havíem cuit. Els diners recaptats amb aquesta i altres activitats organitzades a l'escola es destinen a la cooperativa. Aquests diners permeten fer realitat activitats que els nens i nenes voten a final de curs, ja que sense aquesta aportació, seria impossible dur-les a terme. Tots junts vam viure una tarda molt bonica, amb música i xerinola.

Zona Escolar Rural Vall d'Aranyó

Escola Timorell de Castelldans

A primària fem la plàstica internivells

La barreja d'alumnes de diferents edats li dona un plus a l'activitat.

Una de les activitats que més ens agraden a l'escola és la plàstica internivells. S'elaboren tres grups heterogenis i cada tutora se n'encarrega d'un. L'activitat dura dues sessions i fem un total de tres treballs diferents en acabar el trimestre. Es planifiquen les activitats tenint en compte el gust i les preferències de les mestres i fem treballs ben diferenciats.

Els més grans ajudem els petits amb el treball plàstic, podem aportar coneixements i tècniques que hem après amb el temps, d'aquesta manera podem fer treballs més difícils i elaborats. Ens posem a la pell dels petits i entenem el difícil que és retallar, plegar paper, agafar el pinzell, ens adonem del progrés a mesura que ens fem grans.

Treballar d'aquesta manera és molt divertit, podem parlar amb els amics de les altres classes, tenim més llibertat, sortim de l'habitual, podem treballar drets, no passa res si l'aula es torna molt sorollosa, com que tota primària fem el mateix al mateix moment, no ens molestem.

Quan sortim de l'aula sabem que ens hem de comportar millor que mai, fem de model

Vincles entre uns i altres

És interessant treballar així perquè es creen vincles afectius importants entre alumnes de diferents edats. Tant els grans com els petits valoren molt poder compartir aquestes activitats. A més, es fomenta la tolerància, la col·laboració i la comunicació. També ofereix una bona oportunitat per conèixer millor tots els alumnes de l'escola i per enfortir la confiança amb les mestres.

Algunes de les creacions artístiques.

Escola El Cérvol de Cervià de les Garrigues

Un món ple de punts és possible?

Descobrim un nou referent artístic.

Enguany, l'alumnat d'infantil de l'escola El Cérvol de Cervià ha descobert un nou referent artístic: la Yayoi Kusama, una artista japonesa coneguda per les seves fascinants obres plenes de punts i color.

El descobriment i coneixement d'aquesta artista ha estat possible gràcies a la maleta d'artista, on a cada sessió ens arribava un material concret.

A la primera sessió, vam rebre el conte titulat 'El Punt de H. Reynolds', a través del qual vam poder experimentar amb la tècnica del puntillisme, tal com fa la protagonista. A la segona sessió, vam conèixer l'artista de manera més profunda: vam fer hipòtesis sobre la seva feina, vam construir el seu nom i vam descobrir la seva història.

En altres sessions, hem seguit treballant i experimentant amb la seva tècnica a través de diferents propostes i racons artístics.

A continuació, volem destacar una de les obres més representatives i conegudes de Kusama: Sala de destrucció. Els infants de la classe dels Pandes ens vam inspirar en aquesta obra i la vam representar treballant de manera cooperativa.

Pintant punts tots junts.

Hem arribat a la conclusió que un món ple de punts sí que és possible!

Una composició col·lectiva

Ha estat molt interessant descobrir que Sala de destrucció és una obra interactiva en què els visitants participen activament, deixant les seves pròpies creacions.

A mesura que cada nova aportació s'hi afegeix, l'obra evoluciona i es va omplint progressivament de punts i colors, creant una composició col·lectiva en constant canvi.

SOMRURALS
PÒDCAST

El teu pòdcast del món rural

SG PÒDCAST

Podràs trobar un programa nou cada 15 dies a somgarrigues.cat · ivoox · Spotify · Youtube

Associació Cultural Garriguenca de Comunicacions · Carrer nou, 2 25400 LES BORGES BLANQUES
973 14 24 20 · www.somgarrigues.cat facebook.com/somgarrigues @somgarrigues @somgarrigues

Teatre Foment Juneda

C/ Roger de Llúria, s/n
25430 Juneda (Lleida)
973 15 00 14

TEMPORADA: Octubre · Novembre de 2024

INFORMACIÓ I VENDA D'ENTRADES
Online a **www.teatrefoment.cat**

UN TROS DE PA

Cia. Les Pinyes

Diumenge 15 de desembre · 18 h
Familiar

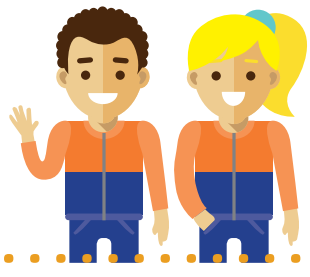
Ens endinsem en un viatge de companyonia i solidaritat en què la farina, l'aigua i la música en directe prenen forma i vida per fer gaudir d'una experiència visual i sensitiva i donar resposta a aquestes preguntes. Sigui com sigui, per aconseguir-ho ens hem d'embrutar les mans i ficar-les a la massa, i creiem que si ho fem entre tots ens pot sortir un pa molt bo. Mans a la massa!

Durada: 40 min
Espectacle recomanat a partir de 2 anys.

Teatre Foment Juneda · Ajuntament de Juneda · Diputació de Lleida · Generalitat de Catalunya Departament de Cultura

Escola Porcel de Cervera de l'Espluga Calba

Som inventors!

Els invents són imprescindibles, ja que ens han millorat la vida, per això a l'escola Porcel de Cervera ens hem endinsat en aquest món.

A l llarg de la història, les persones han creat invents que han transformat la manera com vivim. Però... t'has preguntat mai qui va tenir la idea? O quan es van inventar? Nosaltres ens hem proposat descobrir algunes d'aquestes creacions fascinants i entendre com van néixer. Des de la roda fins a la bombeta i passant pel telèfon, hem fet un viatge al passat per explorar alguns invents que han canviat el curs de la humanitat.

Aquest projecte no només ens porta a investigar, sinó també a treballar junts d'una manera molt especial. Un cop a la setmana, tots els alumnes de l'escola ens reunim per fer un taller conjunt. Aquests tallers ens permeten reproduir, amb les nostres mans i molta imaginació, l'invent que estem estudiant aquella setmana tot utilitzant material reciclat.

Però el projecte no acaba aquí. La nostra gran fita és crear una Fira dels Invents, on els alumnes presentaran les seves pròpies creacions a la comunitat: famílies, amics i veïns del poble. El camí cap a la fira és emocionant i ple d'aprenentatges. Cada setmana, tots els alumnes de l'escola ens reunim en un taller conjunt per reproduir l'invent que estem treballant. Aquest espai de col·laboració ens ajuda a entendre com funcionen els invents i ens inspira per fer volar la imaginació.

Amb aquestes bases, cadascun dels nens i nenes dissenya i crea el seu propi invent des de zero. Hi posen tota la seva creativitat i esforç, experimentant amb materials, formes i idees. Aquest procés no només els ensenya a imaginar i construir, sinó que també els prepara per presentar el seu treball a la fira.

Els inventors de l'escola Porcel de Cervera.

Sabíeu que existeix una bombeta que no s'ha apagat mai des de l'any 1901? Sabíeu que no se sap qui va inventar la roda? L'inventor és anònim!

La creativitat no té límits

Aquest projecte ens recorda que la creativitat no té límits i que qualsevol idea, per petita que sembli, pot convertir-se en un gran invent. Qui sap? Potser alguns dels invents que es presentaran a la fira marcaran la diferència en el futur. Al cap i a la fi, totes les grans idees comencen amb una pregunta: i si...?

Escola de la Granadella

Celebrem el dia de les biblioteques escolars

El dijous 24 d'octubre vam celebrar a l'escola el dia de les biblioteques escolars.

Els i les alumnes de l'escola, el passat dia 24 d'octubre, vam celebrar el dia Internacional de les Biblioteques Escolars. Durant tot el dia vam fer un conjunt d'activitats relacionades amb aquest dia. La primera activitat que vam realitzar va ser escollir i portar a l'escola, el nostre llibre preferit de casa per a poder-lo ensenyar i explicar per què ens agradava a la resta de companys i companyes. Vam descobrir noves publicacions i un cop acabada l'activitat, cadascú de nosaltres vam escollir quin llibre ens agradaria llegir de la resta de companys. Tot seguit, vam fer un recull fotogràfic de tots els llibres per a tenir un record d'aquest dia. Per finalitzar, durant la tarda vam tenir la visita de la bibliotecària del poble, Gemma Pes, que ens va explicar el conte 'Quan el glaç es fon', que tracta sobre el canvi climàtic i vam poder realitzar una manualitat, un dibuix on ens comprometem en prevenir el canvi climàtic.

La lectura és una manera divertida d'explorar noves idees, conèixer diferents cultures i descobrir històries

Els objectius

El Dia Internacional de les Biblioteques Escolars té com a objectiu destacar la importància de les biblioteques en el context educatiu i promoure l'accés a la informació, fomentar la lectura, la recerca i l'aprenentatge.

Durant aquesta jornada, sovint es realitzen activitats per impulsar les biblioteques com a lloc de trobada amb la cultura i fer visible el seu paper com a millora de la societat.

Cadascú amb el seu llibre.

Escola L'Espígol de Juncosa de les Garrigues

Comença la plantada i sembra a l'hort escolar

Alumnes i mestres s'uneixen per netejar, preparar i plantar les primeres hortalisses i arbres fruiters a l'hort de l'escola.

L'hort és una part important de l'escola.

A questa setmana, l'hort de l'escola ha agafat vida amb l'esforç conjunt de mestres i alumnes que s'han arremangat per començar la plantada i sembra d'hortalisses, arbres fruiters i herbes aromàtiques. La jornada ha començat amb la feina de neteja de males herbes que envaïen les parcel·les i impedien una bona preparació del terreny. Els alumnes han après a reconèixer i eliminar les herbes que podrien ofegar les noves plantes, tot usant les eines adequades, com aixades i rascles, sempre sota la supervisió dels mestres.

Un cop neta la terra, s'han preparat els cavallons, amb una gran dedicació per garantir un bon drenatge i espai per a les arrels de les futures hortalisses. Aquesta tasca ha sigut clau per assegurar que el creixement de les plantes sigui òptim i que es puguin desenvolupar sense obstacles. Entre les plantacions, destaquen: les cols, els bròquils, les faveres, una olivera i una pomera. Tanmateix, també, s'han dedicat espais per a herbes aromàtiques com la farigola, la menta i el romer.

L'activitat ha estat una gran oportunitat perquè els alumnes aprenguin sobre el cicle de vida de les plantes i el valor de cuidar la terra. Un cop acabada la sembra, tothom ha marxat amb ganes de veure els primers brots de vida sortir de la terra.

En finalitzar l'etapa de creixement, ens prepararem per crear un mercat de venda de proximitat i ecològica de les nostres hortalisses.

Ara toca cuidar l'hort i veure com creixen les plantes!

El primer pas

L'hort escolar ha estat l'escenari d'una jornada plena de feina, aprenentatge i entusiasme. Els alumnes han après a preparar la terra, netejant de males herbes i fent cavallons per assegurar un bon creixement de les plantes. Aquest és el primer pas d'un projecte que els connecta amb la natura i els ensenya el valor de la paciència i la cura del medi ambient.

Escola Manuel Ortiz i Castelló de Juneda

Amb quines llengües convivim?

La diversitat lingüística promou un aprenentatge inclusiu i enriquidor per a l'alumnat.

Mapa lingüístic dels alumnes i mestres.

Els alumnes de 5è han treballat la diversitat lingüística i cultural del món com a eina d'aprenentatge i font de riquesa cultural a partir de l'observació i la comprensió de la realitat global, per descriure, analitzar i valorar la nostra pluralitat lingüística.

La situació d'aprenentatge que es va dur a terme plantejava indagar sobre la diversitat lingüística present a l'escola i el seu entorn (saber quantes llengües es parlen a l'escola, quina llengua en fan ús al carrer quan juguen amb els amics i quina llengua utilitzen a casa), a partir de l'anàlisi de les biografies lingüístiques del grup classe i del mapa lingüístic de l'escola, amb la finalitat de valorar la riquesa cultural de l'entorn.

El paisatge lingüístic reflecteix les llengües que es parlen i interactuen en una zona determinada i que varien àmpliament d'un lloc a un altre. Estudiar aquest paisatge els va permetre comprendre la relació que hi ha entre les llengües i la societat de Juneda.

Així doncs, observant i analitzant un paisatge lingüístic podem obtenir informació sobre:
– La pluralitat de llengües: quines són les llengües majoritàries i minoritàries.
– Si existeix bilingüisme i multilingüisme.
– La multiculturalitat.

Primerament, es van plantejar algunes preguntes com a guia i per explorar els seus coneixements previs. També hi va haver moments de reflexió i, finalment, es va crear un mapa lingüístic de l'escola.

En conclusió, la diversitat lingüística a les aules ens dona l'oportunitat única d'aprendre i entendre el món des de perspectives diferents. Aprendre i comunicar-nos en una varietat de llengües enriqueix la nostra experiència educativa i ens prepara per a un futur globalitzat.

Plurilingüisme com a eix vertebrador

Fa uns anys que les llengües majoritàries a l'escola eren el català i el castellà. Ara, gràcies a la diversitat cultural, tenim més parlants de diferents llengües. Com a escola, es valora el plurilingüisme com a eix vertebrador d'una proposta escolar inclusiva i transversal. La diversitat lingüística ens enriqueix.

Aprendre i comunicar-nos en una varietat de llengües ens enriqueix

Escola Arc d'Adà de Llardecans

Comencem l'aventura científica

Aquest curs ens convertim en científics i científiques! Els experiments ens esperen!

Aquest curs la ciència ens espera amb els experiments!

Aquest curs, la comunitat dels mitjans ha votat el nom de la classe. De moltes opcions que hem proposat ha guanyat "Els científics i les científiques". Això vol dir que ens hem convertit en investigadors/es. Aprendrem a fer experiments molt interessants, descobrirem com és el món de la ciència i com treballen els científics/ques per descobrir coses noves.

A principis de curs, vam tenir la visita d'unes científiques de l'IRB Lleida que ens van fer un taller molt divertit. Ens van ensenyar com treballen elles al laboratori, i fins i tot vam fer dos experiments. Un consistia a barrejar líquids de colors i l'altre d'un dibuix es transportava la tinta pel paper.

D'aquesta visita tan motivadora, nosaltres també ens hem posat la bata de científics i científiques i hem començat a buscar i fer experiments. Per fer-ho utilitzarem materials, instruments de laboratori, la llibreta d'aprenentatge i sobretot, ens farem preguntes, formularem hipòtesis i dibuixarem. També hem convidat les nostres famílies a venir a fer algun experiment amb nosaltres a la nostra classe.

Ens fa il·lusió començar a fer tots aquests experiments i, passar-ho molt bé!

Atents a l'explicació de les científiques de l'IRB Lleida.

Les dones científiques

Durant la visita de les noies de l'IRB Lleida vam parlar sobre la importància que té la ciència en la nostra vida i sobretot les dones científiques. Gràcies a elles, avui sabem com curar moltes malalties, com fabricar medicaments i també inventar coses que utilitzem cada dia. Vam aprendre amb un joc interactiu que hi ha des de fa molt temps dones científiques molt importants i amb invents que encara utilitzem avui. Ens va sorprendre molt!

Escola Otogesa de Maials

La Fira de Maials fa olor d'orelletes

L'alumnat d'educació infantil hem enfocat el descobriment de l'entorn amb la Fira de l'Oli Verd que s'ha celebrat el 16 i 17 de novembre.

L'or líquid és un dels productes més importants que s'elabora al poble i per poder conèixer com s'elabora hem anat a visitar un camp de producció intensiva i hem pogut descobrir com es cullen les olives en aquests camps.

Més endavant, quan el pagès de la finca ens avisi, anirem a collir olives de manera tradicional. D'aquesta manera l'alumnat podrà conèixer diferents maneres de realitzar la collita.

Però quan parlem de què coneixem o recordem de la Fira, els nens i les nenes ens parlen dels 'bocadillos', que és com se'n diuen de les orelletes a Maials. I és que moltes senyores del poble, just unes setmanes abans de la Fira, es dediquen a fer milers d'orelletes per vendre-les en un dels estants.

Les tutores vam parlar amb elles per fer-los-hi una visita i aprendre'n a fer, amb l'objectiu de poder mantenir aquesta tradició tan bonica.

Ens va agradar molt veure com les fan i esperem que, ben aviat, puguin venir a l'escola i poder-ne fer nosaltres!

Gràcies a totes les senyores que ens vàreu rebre per mantenir la tradició i dedicar bona part del vostre temps als típics 'bocadillos' de la Fira

Alumnes de l'escola mirant com es fan els 'bocadillos'.

Els primers tastadors

Vam passar un matí molt agradable, aprofitant que era dia de mercat vam donar una volta a les parades i vam dirigir-nos cap al pavelló, on s'elaboren, s'emboliquen i es guarden les orelletes.

Per cert, sabeu que vam ser els primers del poble en provar-les? Els hi han sortit bonissimes!

El cap de setmana de la Fira l'alumnat, juntament amb la seva família, van visitar l'estant i van poder explicar com es feien les orelletes i comprar-ne per compartir amb família.

Escola Abat Ruera de Puiggròs

Sortida de germanor en molt bon... gust!

Establim vincles amb l'entorn d'una manera molt original: fent un tast d'olis!

El passat mes d'octubre, amb les motxilles i l'energia a punt, vam seguir el camí que uneix Puiggròs amb el poble veí d'Arbeca. Vam recórrer tres quilòmetres plens de descobriments i de bons moments compartits. Un cop vam arribar-hi, molts aprenentatges ens estaven esperant!

D'on surt l'oli? Com es fa? Quines màquines es necessiten? I com es diuen? Com és un molí? Quant es triga a fer l'oli? Preguntes i respostes adaptades a totes les edats que ens acompanyaven, d'I2 fins a 6è. I, el més important! Aprendre-ho dins del mateix molí per posar ulls a totes les coses que anàvem aprenent.

En aquest cas va ser el Molí de l'Argilés el que ens va acollir i on vam poder gaudir observant tota la maquinària i coneixent la cultura de l'oli. I què millor que aprendre amb els 5 sentits? Escoltar el què ens explicaven, veure i tocar les olives i les mateixes màquines, olorar les oliveres i la part que més ens va agradar: tastar diferents tipus d'oli que estan per llepar-se els dits. Després d'aquesta experiència magnífica, ve la gran pregunta: Com hem arribat fins aquí?

I per donar resposta, ens va aparèixer un personatge molt important per la història de l'oliva arbequina: el Duc de Medinaceli. Ens va explicar tota la seva història i com va fer arribar aquest tipus d'oliva tan important pel nostre territori. El Duc ens va obrir les portes a llocs emblemàtics de les dependències del Castell com les Cavallerisses, el cos de Guàrdia o la torre del Castell. Fins i tot vam pujar dalt de tot del campanar de l'Església parroquial de Sant Jaume on vam poder veure el nostre poble des de les altures!

Amb tota aquesta emoció, vam encetar el dinar en moltes ganes al Parc del Castell on vam poder gaudir d'una estona de joc. Amb les forces carregades vam emprendre la tornada on, altre cop, l'ajuda i la descoberta van ser el pilar en tot moment.

Una aventura viscuda amb els 5 sentits i un viatge en el temps!

Beneficiar-nos de l'entorn

Els nens i nenes necessiten estar en contacte amb la natura per desenvolupar-se de manera integral. Propiciar el contacte amb l'entorn natural ajuda a fomentar la creativitat, l'entusiasme per descobrir i el joc espontani. Així mateix, es cultiva el compromís i el respecte pel medi ambient gràcies a la relació propera i positiva que es crea amb l'entorn.

L'alumnat amb el Duc de Medinaceli.

Escola La Roca de Sarroca de Lleida

Fem hort a l'escola la roca de Sarroca de Lleida

D'on surten les verdures, hortalisses o els llegums? A l'hort de la nostra escola ho cuidarem tot i veurem com creix, ho collirem i ens ho menjarem.

Rudolf Steiner: 'Quan un nen pot relacionar el que aprèn amb les seves pròpies experiències, el seu interès vital es desperta, la seva memòria s'activa i l'après es torna seu'

Alumnes i professors treballant a l'hort.

Aquest mes d'octubre l'alumnat de l'escola la Roca de Sarroca de Lleida hem plantat el nostre hort. Ho hem fet al pati de la nostra escola.

Hem treballat la necessitat de preparar la terra abans de posar-hi res.

Un cop preparada, hem plantat a partir de llavors: alls i faves, i també planter: remolatxes, bledes, cols, cols llombardes, espinacs, escarola, cebes, enciam i pèsols.

Al voltant d'allò que hem plantat hem posat unes llavors d'unes plantes que ens ajudaran a combatre certes plaques i aportaran al nostre hort allò que necessita.

Tenim moltes ganes de menjar-nos tot allò que hem plantat però ara toca tenir-ne cura i paciència, molta paciència ja que les plantes necessiten el seu temps per tal de poder-ne recollir el fruit.

A través d'aquesta iniciativa explorarem els secrets de la natura aprenent sobre el cicle de la vida de les plantes, sobre les seves necessitats i la seva cura. També aprendrem sobre la importància de l'agricultura ecològica i sostenible.

L'hort i les estacions

En un hort no sempre es pot plantar allò que vols i quan vols. Cal tenir en compte l'estació en la qual ens trobem i les condicions meteorològiques de la zona en la qual ens trobem. Aquests aspectes cal tenir-los presents a l'hora de planificar l'hort.

Escola del Soleràs

El robot que balla al ritme del Break Dance!

L'activitat amb LEGO SPIKE Prime introdueix conceptes bàsics de programació.

Amb els petits robots fets a classe.

En el marc del Pla d'educació digital de Catalunya, l'Escola del Soleràs ha fet un gran pas en la seva transformació digital. A finals de curs 2023-24, gràcies al programa #EcoDigEdu finançat amb fons europeus, el centre va rebre una dotació d'equipaments de robòtica. I aquest curs hem iniciat la seva implementació.

Al llarg d'aquest mes, els alumnes de cicle mitjà i superior hem començat amb el kit LEGO SPIKE Prime. Aquest ens ha permès introduir-nos en els conceptes bàsics de la robòtica i la programació, integrant àrees STEAM de manera pràctica i divertida.

Els i les alumnes aprenen a programar per simular el Break Dance

Una de les primeres activitats realitzades ha estat la construcció i programació d'un robot que balla al ritme del Break Dance. Hem començat el procés construint el ballarí amb les peces i elements electrònics del kit, que inclouen motor, sensors de llum i so, i un hub. Un cop completat el muntatge, hem connectat el hub als ordinadors mitjançant Bluetooth. I a través de l'aplicació SPIKE™ (basada en programació per blocs, al més pur estil Scratch) hem configurat el robot per simular els diferents moviments de la dansa. Així, hem hagut de sincronitzar el moviment dels motors del ballarí per mantenir el ritme de les llums i els sons.

Mitjançant aquesta simulació, hem pogut entendre com les màquines poden ser programades per realitzar tasques que imiten la intel·ligència humana. Aquesta activitat és només un primer pas dins d'aquest projecte que ens permetrà adquirir habilitats en robòtica i programació, i a la vegada, desenvolupar la capacitat crítica i creativa.

La robòtica no només fomenta l'aprenentatge de les disciplines STEAM, sinó que també prepara els infants per a les demandes del segle XXI.

El kit Lego Spike Prime

A l'Escola del Soleràs, els i les alumnes exploren la programació i la robòtica amb el kit LEGO SPIKE Prime i aprenen a simular els moviments de ball mitjançant sensors i motors. Una experiència pràctica que integra la ciència i la tecnologia en el dia a dia escolar.

Escola de Sunyer

Speaking time!

Com fer l'anglès més funcional a les aules.

L'"speaking time" a les aules de primària és una activitat molt interessant per al desenvolupament de les habilitats lingüístiques dels alumnes. Aquest temps es dedica a fomentar la comunicació oral i permet que els estudiants practiquin l'expressió verbal, la comprensió oral i la interacció social.

L'alumnat de l'escola gaudeix força amb aquesta activitat i així ens ho fan saber:
"La classe d'anglès en què fem activitats de speaking és una de les més divertides! M'agrada molt perquè podem parlar amb els meus companys en anglès, i això és molt guai. A vegades, fem jocs on hem de fer preguntes i respondre, i em fa sentir que estic com un reporter o un actor!"
"Trobo que practicar speaking és important perquè així aprenem a parlar millor i a entendre'ns. A més, la mestra ens ajuda i ens anima, així que no em sento massa nerviós quan he de parlar davant de la classe."

En un entorn d'aprenentatge, el "speaking time" pot incloure diferents activitats, com discussions, presentacions, jocs de rol i converses en grup, que ajuden a crear una atmosfera més còmoda i més participativa.

És veritat que, com es diu en anglès: "The more you practice, the better you do"

La classe, separada en grups, practicant l'anglès.

El paper dels mestres

Els mestres juguen un paper molt important, ja que han d'establir normes clares i proporcionar suport per assegurar que tots els alumnes tinguin l'oportunitat de participar. A més, es fomenta l'ús de vocabulari nou i estructures gramaticals, facilitant així l'aprenentatge de la llengua. A través d'aquest enfocament, els estudiants no només milloren les seves competències lingüístiques, sinó que també guanyen confiança en les seves habilitats de comunicació, important per al seu èxit acadèmic i personal.

Escola de Torrebesses

Les nostres sessions de robòtica

La classe dels dàlmates de Torrebes-ses els dijous a la tarda fa robòtica amb el Tale-bot i el programa Scratch.

La primera sessió vam conèixer el Tale-bot i vam experimentar amb tots els botons que té i així vam conèixer les funcions que pot fer. Vam veure que pot anar endavant, endarrere, cap a l'esquerra, cap a la dreta, també pot repetir moviments, té un botó per ballar, un per eliminar moviments si ens equivoquem i el de començar.

És un robot molt intel·ligent, dibuixa, fa cas de les ordres que li diem, té ulls lluminosos i boca, pot ballar... El podem personalitzar posant-li mans, orelles i fins i tot la nostra veu.

El Tale-bot té unes catifes amb diferents temàtiques. La primera catifa que vam provar va ser la d'una ciutat, on hi ha l'hospital, l'estació de policia, un restaurant, una pizzeria, la biblioteca... Cada infant triava el lloc que volia visitar de la ciutat i li donava les ordres al Tale-bot per arribar-hi.

Un altre dia, vam provar de dibuixar amb el robot, posant-li braços amb els quals subjectava dos retoladors i vam aconseguir dibuixar un cercle, un quadrat... I ens vam deixar sorprendre amb un dibuix fet pel Tale-bot mentre ballava. Ens encanta fer-lo ballar.

Jugar amb el Tale-bot i l'Scratch ens ajuda a aprendre a programar treballant en equip i amb molta diversió

La classe dels dàlmates fent robòtica.

El treball a classe

Els dies que treballem Scratch a la classe, ens dividim en tres grups, en què hi ha nens i nenes d'infantil i de cicle inicial. Cada grup té una tauleta digital i amb el grup programem reptes que ens planteja la senyoreta.

Hi ha un personatge que és un gatet, el podem transformar amb altres animals, amb vehicles, amb persones... Podem decidir en quin paisatge es troba el personatge escollit.

Alguns dels reptes que hem fet són moure un cotxe endavant i endarrere a la ciutat, fer una cursa d'animals, fer un bosc encantat, el gatet jugant a bàsquet a encertar a la cistella i, fins i tot, vam canviar el color de la pilota.

Un repte que ens va agradar molt és la cursa d'animals al prat. Primer, vam escollir tres animals, el porquet, el conill i el gos. Els vam programar perquè es moguessin, un més a poc a poc, un altre més ràpid i un altre rapidíssim. Quan vam clicar la bandera verda per començar la cursa vam veure que el guanyador era el gos.

Escola La Bassa de Torregrossa

Octubre, el mes de les llengües a l'escola La Bassa

Els alumnes de cicle inicial hem celebrat el mes de les llengües per saber-ne molt més!

L'alumnat de La Bassa hem volgut aprendre llengua treballant de forma molt divertida.

Al cicle inicial, la primera setmana l'hem dedicat a activitats de parlar. Hem fet jocs orals molt divertits com "descripció d'imatges" i "encadenar paraules".

La família també hi participa

Aquest mes de les llengües per tal de fer partícips les famílies, cada cap de setmana hem resolt un entreteniment lingüístic (jeroglífic, sopa de lletres, endevinalles i mots encreuats), que en arribar el dilluns, hem dipositat en una bústia de la classe. Després d'un sorteig, hem fet una foto del guanyador/a i l'hem publicat al bloc del nostre cicle. Hem gaudit i treballat de manera divertida.

La segona setmana hem treballat el llegir, cantant cançons de Karaoke i jugant al "bingo de les paraules".

A continuació hem practicat l'escriptura fent dictats en equips de treball cooperatiu.

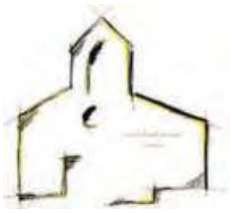
Aquesta última setmana ha sigut la literària i hem anat al teatre "L'Amistat" de Mollerussa a veure una obra. Ah!, també hem mirat i llegit llibres fantàstics per divertir-nos i aprendre coses. Finalment hem preparat endevinalles que vam llegir per l'equip de megafonia de l'escola.

Com a cloenda, vam fer un apadrinament lector amb els alumnes de sisè, els nostres companys més grans van preparar un conte per llegir-lo amb el fillol del cicle inicial i poder gaudir del gust per la lectura.

La Carla va venir a explicar dos contes en anglès. Eren contes tradicionals en una versió molt divertida

Sortida de tardor al teatre L'Amistat.

Escola Sant Bonifaci de Vinaixa

Drets i deures dels infants

Els nostres drets s'han de respectar!

Foto de família amb els cartells pel Dia dels Drets dels Infants.

El dia 20 de novembre se celebra el Dia Internacional dels Drets dels Infants i per aquest motiu, durant el curs passat i al llarg d'aquests primers mesos d'aquest curs, a l'escola Sant Bonifaci de Vinaixa, els alumnes de Cicle Mitjà i Superior hem dut a terme un projecte de cerca i debat sobre aquest tema.

Així doncs, a l'assignatura d'Educació en valors socials i cívics ho hem treballat en parelles tot buscant informació sobre un dret, elaborant un cartell amb el programa de disseny Canva i després dissenyant-ne a mà un altre que mostri els deures que creiem que, com a nens i nenes, hem de complir per poder gaudir de cada dret.

Vull un nom! Vull una família que m'estimi! Vull poder a escola cada dia!

Per finalitzar aquest treball i celebrar aquest dia tan important per a nosaltres, després n'hem fet la presentació a la resta de companys de l'escola i també als mestres, duent a terme així una conferència en la qual ens hem expressat de forma oral.

Ha estat un projecte molt motivador i interessant i que ens ha ajudat a fer-nos millors persones.

La Declaració del 1959

Els drets dels infants són aquelles coses que els nens i les nenes han de poder gaudir pel sol fet d'haver nascut.
L'Organització de les Nacions Unides van promulgar la Declaració dels drets de l'infant l'any 1959 i des de llavors el Dia Universal dels Drets dels Infants es celebra cada any arreu del món el 20 de novembre.

ECOAVENTURA AMB ‘A CAU DE BOSC’

Descobrim els bolets del bosc

Aprenem a identificar bolets i protegir la natura.

Les pluges d’aquesta tardor han emplenat els boscos de bolets però també de deixalles, per aquest motiu us proposem un repte per a famílies exploradores. Sortiu en família al bosc i observeu junts la varietat de bolets que s’hi amaguen. Sabem que no tots els bolets són comestibles, així que us recomanem portar una mini guia de camp, com *101 bolets de Catalunya* de Toni Llobet, i consultar sempre persones amb experiència abans de menjar-ne cap.

Per completar l’experiència, porteu dos cistells: un per recollir els bolets segurs i un altre per recollir deixalles i mantenir net el bosc. Així, ajudem a preservar els espais naturals i mostrem cura amb l’entorn. El bosc ens ofereix els seus fruits, i nosaltres el cuidem emportant-nos les deixalles que trobem en senyal de gratitud.

Si voleu anar més enllà, us animem a fer la vostra guia de bolets fotografiant les diferents varietats que trobeu per elaborar un àlbum personalitzat.

Us recomanem la revista per llegir en família *Pantera* núm. 13 de Savanna Books, que ofereix articles i il·lustracions sobre la natura. La podeu adquirir directament a l’editorial o la podeu trobar a les biblioteques. És una bona lectura per reflexionar sobre el respecte i la cura del medi ambient, pensada per a infants que salvaran el planeta Terra.

FOMENTEM LA CREATIVITAT I LA CULTURA
PERQUÈ ARRIBI A TOTS ELS MUNICIPIS DE PONENT I EL PIRINEU

PROMOVEM L'ESTUDI I LA INVESTIGACIÓ,
LA CONSERVACIÓ I LA DIFUSIÓ DEL PATRIMONI

IMPULSEM L'ÚS SOCIAL DEL CATALÀ I DE L'OCCITÀ

www.iei.cat

INSTITUT ESTUDIS ILERDENCS

Diputació de Lleida
La força dels municipis